Participatie Raad Haarlemmermeer

Postbus 250
2130 AG Hoofddorp

Bezoekadres:
Raadhuisplein 1
Hoofddorp
Telefoon 0900 1852
Faxnummer 023 563 95 50

Aan het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Haarlemmermeer

Cluster	Maatschappelijke Ondersteuning en Zorg
Contactpersoon	mevrouw I. van Dijk (secretaris Participatieraad)
Telefoon	0900 1852
Uw brief	17 december 2025, XS-25121111.1751
Ons kenmerk	PRH2026-01
Bijlage(n)	-
Onderwerp	Advies Verordening en beleidsregels sociaal domein

Verzenddatum
13 januari 2026

Geacht college,

Op 16 december 2025 heeft uw college de Verordening sociaal domein gemeente Haarlemmermeer 2026, de beleidsregels Participatiewet, Wet inkomensvoorziening ouderen en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkeloze werknemers (IOAW), Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) en Besluit bijstandsverlening zelfstandigen (Bbz), beleidsregels marginaal zelfstandigen en beleidsregels Jeugd en WMO gemeente Haarlemmermeer 2026 in concept vastgesteld. U heeft de Participatieraad (hierna PR) vervolgens om advies gevraagd op de wijzigingen die zijn aangebracht in vergelijking met de eerdere verordening en beleidsregels op dit terrein. De was-wordt lijst en de toelichtende nota waren hierbij zeer behulpzaam. Onderstaand doen wij u ons advies toekomen, waarbij wij ons niet geheel beperken tot de voorgestelde wijzigingen.

Wij constateren tot ons genoegen dat diverse van onze eerdere opmerkingen zijn meegenomen in de verordening en de beleidsregels WMO en Jeugd en dat deze begint met een duidelijk verwijzing naar het beleidskader sociaal domein. Verder, zoals u zelf ook aangeeft, komen veel van de voorgestelde wijzigingen voort uit uitspraken van de Centrale Raad van Beroep en door wetswijzigingen.
Wij vinden het terecht dat er in de verordening en de beleidsregels veel aandacht is voor onze signalen en die van inwoners om het bij de uitvoering van deze regels voor inwoners makkelijker te maken. In de nieuwe Participatiewet wordt ook zwaar ingezet op meer menselijke maat, vertrouwen en eenvoud in uitvoering. Wij vinden het een goede zaak dit terug te lezen in de verordening en beleidsregels.

De PR heeft wel een aantal specifieke opmerkingen bij de nu door u vastgestelde concept verordening en beleidsregels.

1. In artikel 2 lid 1 staat dat de gemeente uitsluitend op verzoek cliënten helpt.

De PR **adviseert** het laatste deel van de zin “die daar om verzoeken” weg te laten en de overige leden van dit artikel hierop aan te passen.

2. In artikel 2 lid 2 staat de mogelijkheid genoemd om kosteloze ondersteuning te krijgen bij een melding, aanvraag of verzoek. Het afgelopen jaar is door de gemeente met trots de ontwikkelagenda onafhankelijke clientondersteuning (hierna OCO) aangekondigd, waarin de gemeente meer bekendheid wil geven aan deze vorm van ondersteuning voor inwoners van de Haarlemmermeer.
   De PR **adviseert** daarom het woord onafhankelijk op te nemen, zodat het laatste deel van de zin luidt “…… onafhankelijke, kosteloze clientondersteuning.”

3. In artikel 3 van de verordening wordt als voorziening de deelscootmobiel toegevoegd. Het beleid hiervoor moet nog verder worden uitgewerkt, maar deze voorziening wordt wel al als voorliggend op een individuele voorziening aangemerkt. Ook geeft u aan dat het plan is dat volstaan kan worden met een lichte toets. Volgens de WMO moet een voorziening afgestemd zijn op de reële behoefte van de cliënt (WMO: artikel 3.1 b) en verstrekt in overeenstemming met de op de beroepskracht rustende verantwoordelijkheid, voortvloeiende uit de professionele standaard (WMO: artikel 3.1c). Het is van belang dat de (maatwerk)voorziening passend is anders levert het juist meer problemen op. De PR maakt zich zorgen over dit voornemen omdat nergens uit blijkt of een lichte toets inhoudt dat een ambtenaar een professionele beroepskracht zal betrekken bij de inzet van een deelscootmobiel.
   De PR **adviseert** uw college om in de verordening bij het onderwerp scootmobiel op te nemen dat het een voorliggende voorziening is mits dat voldoet aan artikel 3.1 b en c van de WMO.

4. In artikel 5 lid 3 wordt een voorbehoud gemaakt dat client zelf moet aangeven of een plan van aanpak dient als aanvraag, zoals bedoeld in artikel 1 van de concept verordening Sociaal Domein.
   Vanuit de zorgplicht die de gemeente heeft **adviseert** de PR dit artikel zodanig te formuleren dat het plan van aanpak altijd gezien wordt als een aanvraag in de zin van artikel 1 van de concept verordening Sociaal Domein.

5. Ten aanzien van artikel 9 lid 1 **adviseert** de PR het college om in de tekst op te nemen dat de informatie niet alleen in begrijpelijke taal wordt afgegeven, maar ook zowel mondeling als schriftelijk.

6. In artikel 10 wordt de klachtenprocedure toegelicht.
   De PR blijft in deze het college **adviseren** dergelijke klachten niet zelf af te handelen, maar hiervoor een onafhankelijke klachtencommissie in te stellen. De gemeente is namelijk ook partij in deze.

7. Bij artikel 24 lid 6, waar het gaat om informele zorg vanuit het pgb, vraagt de PR zich af of niet ook aan informele zorg kwaliteitseisen verbonden zouden moeten worden.
   De PR **adviseert** daarom bij een informele zorg een lichte kwaliteitstoets op te nemen, zodat enig zicht verkregen wordt op het feit of de zorg ook voldoet aan de behoefte van de cliënt.

8. In artikel 46 lid 1 wordt omschreven dat een persoon een langdurig laag inkomen heeft als het inkomen gedurende de referteperiode niet boven 110% van de geldende bijstandsnorm komt.
   De PR **adviseert**, gelijk wij eerder gedaan hebben, om de norm op 130% te brengen.

9. De tekst in de beleidsregels Jeugd en WMO 2026 artikel 2 lid 1 wekt de indruk dat het onderzoek zich beperkt tot de jeugdige zelf, terwijl de problematiek veel complexer kan zijn en veroorzaakt door achterliggende problemen binnen het hele systeem van het gezin/familie of nog breder.
   De PR **adviseert** om de tekst zodanig aan te passen dat ook onderzoek gedaan wordt of de problemen (ook) niet veroorzaakt worden door het hele systeem van jeugdige en/of zijn/haar omgeving. De client kan daarmee ook het hele gezin of een systeem zijn.

10. In de beleidsregels marginaal zelfstandigen staat in art. 4 lid 5 dat de gemeente iemand kan dwingen een cursus administratie te volgen. Onduidelijk is wie de kosten voor deze cursus gaat betalen.
    De PR **adviseert** dat de gemeente deze kosten op zich neemt, gezien het feit dat de inwoner het financieel al moeilijk heeft.

11. In de beleidsregels marginaal zelfstandigen staat in art. 7 dat sommige kosten tot een maximum aftrekbaar zijn van de opbrengsten. Volgens de belastingregels zijn alle in dit kader werkelijk gemaakte kosten aftrekbaar.
    De PR **adviseert** om geen maximum te hanteren voor de hoogte van de aftrekbaarheid van genoemde kosten, maar alle redelijk gemaakte kosten aftrekbaar te laten zijn van de opbrengsten.

12. De PR vindt het onbegrijpelijk dat in de beleidsregels en in de verordening het toezicht op de WMO en de Jeugdwet niet is meegenomen. In onze reactie op eerdere verordeningen Sociaal Domein hebben wij dit steeds opnieuw onder uw aandacht gebracht. Daarnaast hebben we in ons overleg met de wethouders eind 2024 en in ons ongevraagde advies begin 2025 al gewezen op het ontbreken van adequaat toezicht en op de risico's die dat met zich meebrengt voor inwoners en gemeente. In genoemd overleg en ons ongevraagde advies is dit uitgebreid gemotiveerd. Ook is er geen verwijzing opgenomen naar het concept toezicht beleid over de WMO en de Jeugdwet, terwijl dit bijna gereed is. In onder andere art. 37 wordt uitgebreid ingegaan op kwaliteitseisen maar zonder de link te leggen naar toezicht. Op dit moment wordt, overigens in goed overleg met de PR, de laatste hand gelegd aan het beleid op het gebied van toezicht Jeugd en WMO, zowel op rechtmatigheid als kwaliteit.
    De PR **adviseert** uw college daarom in de verordening en de beleidsregels een verwijzing op te nemen naar dit beleid.

Wij zijn, indien gewenst, gaarne bereid tot een nader toelichting en kijken uit naar uw reactie op ons advies.

Met vriendelijke groeten,

Ab Warffemius,
Voorzitter Participatieraad Haarlemmermeer